

Kabataş-Mahmutbey Metrosu yap-işlet-devret modeliyle yapılacak

YASİN KILIÇ
10/01/2011

İstanbul'da trafik probleminin çözüm için geliştirilen metro çalışmaları kapsamında yaklaşık 54 kilometrelik hatta çalışmalar hızla devam ediyor. Büyükşehir, metro hatları kapsamında DPT'ye onaylattığı 4 yeni hat için ihaleye çıkmaya hazırlanıyor. Metro hatları için toplam 7,5 milyar TL'lik kaynak gerekiyor. Büyükşehir, kaynak ihtiyacı 2,4 milyar TL olan Beşiktaş-Mahmutbey Metrosu'nun YİD modeli ile yapılmasına karar verdi. Proje için 2011'in ilk yarısında ihaleye çıkılacak.

Son yıllarda özel sektör eliyle "Yap-İşlet-Devret" (YİD) modeliyle birçok önemli projeye imza atıldı. Özellikle Çevre, Enerji, Bayındırlık ve Ulaştırma bakanlıkları YİD modeliyle yapıyı milyarlarca doları bulan önemli yatırımları genel bütçeye yük getirmeden özel sektör yardımıyla gerçekleştiriyor. YİD modeline, gerçekleştirdiği yatırımlarla Avrupa'da birçok ülke yatırımcısının gözdesi duruma gelen İstanbul Büyükşehir Belediyesi de başvuruyor. Belediye, kentin en ciddi problemi olan ulaşımın çözüm için geliştirilen ve yapıyı milyarlarca lirayı bulan metro projelerinin YİD modeliyle yapılması için çalışmalar yürütüyor. Bu kapsamda yapılan fizibilite ve uygulama projelerinin ardından ihale aşamasına getirilen Beşiktaş'tan Mahmutbey'e kadar uzanan metronun YİD modeliyle yapılmasına karar verildi. İstanbul'un son 20 yılda nüfusunu 3 kat artırdığını belirten İBB Ulaşım Daire Başkanı Dursun Balcıoğlu, "Kabataş-Beşiktaş-Mahmutbey metromuz 24,5 kilometre uzunluğunda. Yaptığımız çalışmalarda ve yerli ve yabancı yatırımcılarla yaptığımız görüşmeler sonucunda bu hattın yap-işlet-devret modeline uygun olduğunu tespit ettik. Yakın zamanda bu hattımızı YİD modeliyle ihaleye çıkararak hayata geçirmeyi düşünüyoruz." diye konuştu.

Projesi tamamlanan ve Devlet Planlama Teşkilatı yatırım programına alınan 84,5 kilometrelik metro hattı bulunduğunu belirten Balcıoğlu şu bilgileri verdi: "Kent genelinde gerek işletmede olan gerekse inşaatı devam eden ve ihale aşamasındaki raylı sistemlerimiz ile birlikte 10 yıllık bir süreçte 293 kilometrelik bir metro hattına kavuşacağız. Ulaşım ana planı verilerine göre İstanbul'un nihai metro uzunluğu 630 kilometre olarak planlandı."

İstanbul'da trafik probleminin çözüm için geliştirilen metro çalışmaları kapsamında yaklaşık 54 kilometrelik hatta çalışmalar hızla devam ediyor. Büyükşehir, metro hatları kapsamında DPT'ye onaylattığı 4 yeni hat için ihaleye çıkmaya hazırlanıyor. Uygulamaya esas kesin projelerini yapıp ihaleye çıkabilmek için finansman aranan 4 adet metro hattına toplam 7,5 milyar TL'lik kaynak gerekiyor. Projelerden en önemli kaynak 2,4 milyar ile 24,5 km uzunluğundaki Beşiktaş-Giyimkent-Mahmutbey Metrosu için gerekiyor. Büyükşehir, çalışmalarının ardından bu hattın YİD modeli ile yapılmasına karar verdi. Ocak 2011 içinde ihale hazırlığının başlayacağı, ihale işleminin 2011 yılı ilk yarısında tamamlanması hedefleniyor. Kabataş'tan başlayarak sırasıyla Beşiktaş, Şişli, Giyimkent-Bağcılar'dan Mahmutbey'e uzanan 24,5 kilometrelik hatta 19 istasyon bulunuyor. İstanbul'un metro çalışmalarında diğer büyük projesi Beylikdüzü-Bakırköy metro hattı için 2,2 milyar, ihale sıralamasında ilk sırayı alan Üsküdar-Ümraniye hattı ise 1,9 milyar maliyetinde. Projeler arasında en mütevazı bütçe Olimpiyatköy stadını Marmaray'a bağlayacak olan 9 km uzunluğundaki Bakırköy-Kirazlı metrosuna ait. Proje için 800 milyon TL gerekiyor.

Karayolları da YİD modelini kullanıyor

Karayolları Genel Müdürlüğü de Türkiye'yi yeni karayolu ağlarıyla donatacak 24 önemli projeyi Yap-İşlet-Devret (YİD) modeliyle hayata geçirecek. YİD modeli ile ihale edilmesi planlanan projelerin toplam uzunluğu 9 bin 380 kilometreye ulaşacak. Finansmanı YİD ihalesiyle özel sektörden temin edilecek projelerin toplam maliyetinin kamulaştırma bedelleri dahil 83 milyar doları bulması bekleniyor. Karayollarında YİD modeliyle yürütülen en önemli projelerin başında Kazlıçeşme'den girip Göztepe'den çıkan lastik tekerlekli araçlar için Boğaz'ı geçme projesi geliyor. Proje ile iki kıta, denizin altından bir karayolu tüneli ile birbirine bağlanacak.

Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı Demiryolları, Limanlar ve Havameydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü'nce (DLH) yap-işlet-devret modeli ile yapılacak Karayolu Boğaz Karayolu Tünel Geçişi Projesi ihalesini Yapı Merkezi ile Güney Kore'den SKEC-Samwhan-Hansin-Namkwang-Kukdong şirketlerinden oluşan TKJV Türk-Kore Ortak Girişimi kazanmıştı. Yaklaşık 1 milyar dolara mal olması beklenen ve lastik tekerlekli araçların kullanacağı tünel geçişi, Türk-Kore ortak girişimi tarafından 4 yıl 7 ayda tamamlanacak. Projenin inşaat aşaması dahil toplam işletme süresi ise 30 yıl 6 ay 9 gün olacak.